

3 december 2017 (heilig Avondmaal)

'Abraham bidt voor Sodom en Gomorra'

Bijbellesing: Genesis 18, 16-33 en 19, vers 27-29

Toen ik begon aan deze preek had ik het idee: het jaarthema is 'laten wij bidden', Abraham zien wij hier prachtig bidden, hij doet voorbede en zo intens, hij houdt vast bij God... Het moet daarom zondagmorgen gaan over 'voorbede'. ... Maar toen ik wat langer over deze geschiedenis nadacht, kwam ik tot de ontdekking: 'dit is eigenlijk heel geen mooi voorbeeld van voorbede doen!' Ja, het voorbeeld van Abraham is wel mooi... prachtig..., wat een vasthoudendheid!..., maar let eens op de uitkomst van zijn gebed! Abraham zag zijn voorbede *niet* beantwoord door God. Abraham had gebeden, hij had gepleit, hij had gesmeekt: als er dan 50 rechtvaardigen in de stad zijn, zult U dan de stad verwoesten?... Als het er 45 zijn? Als het er 40 zijn? Als het er 30 zijn? 20? 10...? Maar Gods plan om de steden Sodom en Gomorra te verwoesten bleef onveranderd. Toen Abraham de volgende dag, de dag nadat hij zo intens had gebeden, al vroeg wakker was en opstond... en gelijk naar de steden Sodom en Gomorra keek, daar in die vlakke..., toen zag hij het al: Sodom en Gomorra stonden in brand. Er hing een enorme zwarte rookwolk boven de steden... God had Zijn plan voltrokken, ondanks al Abrahams' smeken dat God het niet zou doen....

Misschien wordt deze geschiedenis voor sommigen van ons nu op eens wel een stuk herkenbaarder, komt de geschiedenis veel dichter bij... Misschien heeft u het ook wel eens gehad: je hebt God gesmeekt, je hebt de stukken ervan af gebeden, geroepen wel honderd keer..., maar je moest toezien hoe het niet ging zoals je God had gevraagd... Wat je vreesde, werd werkelijkheid. Ondanks je bidden en smeken. ... Om deze reden zijn sommige mensen zelfs hun geloof verloren. En dan kan je wel zeggen: ja, maar God is geen Sinterklaas, die alles geeft wat je vraagt... Maar zo'n ervaring van onverhoorde gebeden..., dat kan zo diep gaan..., daar passen geen gemakkelijke antwoorden bij.

Wat heeft dat bidden van Abraham dan voor z'n gehad...? Nou, Lot is in ieder geval dus wel gespaard gebleven. Ondanks dat God Zijn plan voltrok, heeft God wel rekening gehouden met Abraham's gebed. Stel het niet al te mooi voor, want misschien heeft Abraham nooit geweten dat Lot gespaard is gebleven. Het staat in ieder geval niet in de Bijbel. En Lot heeft – dat idee krijg ik, als ik het zo lees – wel alles verloren: huis, goederen, al zijn vee misschien wel... en zijn vrouw is ook onderweg nog omgekomen door haar onvoorzichtigheid, vreselijk! Maar Lot en zijn dochters zijn dus wel gered.

Maar ik denk dat er ook nog een ander soort zin in dat bidden van Abraham te vinden is en daar wil ik het voorafgaande aan de Avondmaalsbediening nu over hebben: Abraham heeft God dieper leren kennen. Het gebed heeft Abraham heel veel opgeleverd: hij heeft God meer en meer leren kennen in al Zijn majesteit, goedheid en rechtvaardigheid. Abrahams ogen zijn opengegaan voor Wie de God Die hij diende en sinds enige tijd volgde, nu werkelijk was... En dat is zo kostbaar.

Waarom zouden wij bidden? Nou, ik kan tal van redenen noemen. Ook dat het belangrijk is om voorbede te doen. Maar een van de heel belangrijke redenen waarom je niet zonder bidden kan, is: door te bidden, door deze omgang met God leren wij God steeds beter kennen.

Hoe leerde Abraham God dan beter kennen?

Nu, in deze geschiedenis van Abraham die voor Sodom en Gomorra bidt, gaat het om *Gods rechtvaardigheid*. Dat is het thema. Dat woord 'rechtvaardigheid', of 'gerechtigheid' kom je steeds tegen in deze geschiedenis. God vraagt – zo kan je lezen in vers 19 – van Abraham en zijn nageslacht dat zij gerechtigheid en recht zullen doen. Dat zij rechtvaardig zullen zijn. God had hen geroepen om de weg van het recht te gaan en zo tot een voorbeeld te zijn voor alle volken om hen heen. En steeds weer zal God het volk Israel later daarop wijzen: op recht en rechtvaardigheid binnen de samenleving van Israel. ... En nu op dit moment gaat God Sodom en Gomorra straffen, omdat daar *geen* recht en rechtvaardigheid te vinden is. Ja, wat daar allemaal wel niet gebeurd! Men trad de plicht tot gastvrijheid met de voeten..., men keek naar niemand om..., men wilde de gasten van Lot straks aan een soort groepsverkrachting onderwerpen..., Sodom en Gomorra waren moreel zeer diep gevallen.

God neemt het recht en de rechtvaardigheid van mensen uiterst serieus..., maar – zo stelt Abraham God de brutale vraag: hoe zit dat met Uzelf, Heer...? Vers 23: 'Zult U nu de rechtvaardige tegelijkertijd met de goddeloze wegvagen?' Heere God, als er nog mensen in die stad zijn die niet zo goddeloos en zedeloos zijn..., dan kunt U hen toch niet ombrengen? U kunt toch niet iedereen over één kam scheren en zomaar heel die stad vernietigen? Heere God, hoe zit het met Uw rechtvaardigheid...?

Ik denk dat Abraham hier een vraag aan God stelt, die in heel veel mensenharten leeft. *Hoe zit het met Gods rechtvaardigheid?* Als je denkt aan al die mensen – ouderen, volwassenen, kinderen - die hier op aarde moeten lijden onder het onrecht van andere mensen? Waarom laat God dat allemaal toe? En al die mensen die opeens een vreselijke ziekte krijgen, terwijl zij zo veel betekenden voor hun omgeving. Waarom zij? Al die mensen die zich zo inzetten voor God en geloof, maar zoveel tegenslag te verwerken hebben en al die andere mensen die het zo voor de wind gaat.... 'Heer, hoe zit het met Uw rechtvaardigheid?', zo vraagt Abraham aan God. Als je een vertrouwelijke relatie hebt met God, dan kan je dus zulke blijkbaar vragen stellen. Dan *mag* je zulke vragen stellen. Zulke kritische vragen verdiepen namelijk eerder je geloof, dan dat ze je geloof of je gebedsleven aantasten.

En wat leert Abraham nu van God? Want daar ging het mij om, zo vertelde ik, dat Abraham in zijn gebed God meer en meer mocht leren kennen. Nu, ik benoem het stapsgewijs:

Abraham ontdekte allereerst dat God inderdaad een God van recht is. God laat het onrecht niet bestaan. God laat

die goddeloze, zedeloze steden niet zomaar eindeloos hun gang gaan. De maat is een keer vol! God grijpt in! Dat is huiveringwekkend... Je krimpt ineen als je leest dat er vuur van de hemel komt en deze steden in brand zet. Goddelijke bliksem, die in een keer die steden in de as legt. Dat is die andere kant van God, waar wij niet al te veel misschien over willen lezen of horen... Maar wat is het ook een geweldige bemoediging dat God blijkbaar het onrecht in deze wereld niet voor altijd laat bestaan! Er zal God zij dank een einde komen aan al dat onrecht in onze wereld, in onze maatschappij, in onze nabije omgeving! Is dat niet de hoop die wij koesteren? Is dat niet het verlangen, dat in de Adventsweken extra sterk naar voren komt? Wij verwachten de Koning Die zal komen, de Koning Die de wereld zal zuiveren van al het onrecht, de haat, de laffe daden, de gruwelijkheden die er al de eeuwen door plaatsvinden. Dat is precies waar lofliederen van Zacharias en van Maria over gaan! Zacharias zingt bij de geboorte van Johannes over 'dat wij verlost zullen worden uit de hand van onze vijanden'. En Maria zingt 'Hij heeft machtigen van de troon gestoten en nederigen heeft Hij verhoogd!' God zal recht doen! Het onrecht uitbannen. Er zal straks geen ruimte meer zijn voor haat, voor onrecht, voor kwetsen, voor vuile spelletjes spelen en ellebogenwerk. Er zal straks geen ruimte meer zijn voor over de rug van anderen profiteren en mensen kleineren, isoleren of vernietigen. God zal het vergelden en... recht doen!

Het duurt wel lang voordat de Koning komt... Soms zou je willen dat het al vandaag was..., of soms zou je misschien ook wel willen dat het nog even zal duren..., maar Jezus komt terug om definitief het recht te brengen. Wat een bemoediging! Wat een uitzicht! Houd dat vast! Anders houd je het niet uit op deze wereld... .

God zal recht doen. Met die wetenschap gingen Abraham en de Heere, na hun gesprek uiteen: Abraham naar zijn tent en de mannen naar Sodom en Gomorra. Het was pijnlijk voor Abraham denk ik..., heftig..., maar God nam blijkbaar het onrecht wel serieus!

Wat ook heel veel te zeggen heeft, is dat God tegen Abraham zegt hoe Hij Zelf op inspectie uitgaat. 'De roep van Sodom en Gomorra is groot en hun zonden zijn heel zwaar', zegt God. 'Ik zal nu afdalen en zien of zij werkelijk alles gedaan hebben zoals de roep luidt.' God gaat dus kijken of het echt zo erg is, als er wordt geroepen. Natuurlijk laat God Zich hier op een wel heel erg menselijke manier zien. De alwetende God heeft het eigenlijk niet nodig om 'af te dalen' en om 'echt te gaan kijken in die steden' maar ik denk dat God hier iets wil duidelijk maken aan Abraham en aan ons: God gaat blijkbaar niet af op geruchten. God gaat niet af op roddels. Op 'wat anderen over ons beweren'. God gaat niet af op meningen, op vooroordelen, op wat anderen denken, menen of vinden. Trump deelde afgelopen week op twitter nog een filmpje waar immigranten mee in een heel kwaad daglicht kwamen te staan, maar wat achteraf fake news was. God is anders. God gaat niet af op geruchten en meningen. God is volkomen rechtvaardig. Gelukkig wel!

En – wat ook heel mooi is - in Zijn rechtvaardigheid en brengen van recht luistert God gelukkig ook naar onze gebeden. Sodom en Gomorra werden dan wel niet gespaard en ondergingen een gruwelijk oordeel, ondanks al het bidden en smeken van Abraham. Maar ik denk dat de belangrijkste reden van al Abrahams bidden was, dat hij vurige hoopte dat zijn neef Lot en zijn gezin gespaard zou blijven. Nu, die mochten inderdaad de brandende stad ontvluchten. Wat een goedheid van God! Dus toch

een verhooring van Abrahams bidden! *De gebeden die vanaf ons mensen opstijgen tot de hemel waaien niet weg, maar bereiken dus altijd de troon van God! Maar hoe God onze gebeden in Zijn plan opneemt, is soms heel anders dan wij hadden gedacht.*

Abraham heeft God mogen leren kennen in Zijn rechtvaardigheid. Het moet niet een gemakkelijke les zijn geweest voor Abraham, maar wel heel belangrijk. Abraham heeft God leren kennen als een God van recht en rechtvaardigheid. Maar ook een God Die in Zijn plan om deze wereld nieuw en zuiver te maken onze gebeden hoort... en onze gebeden op Zijn manier in Zijn plan opneemt.

Hier aan de Avondmaalstafel gaat het straks ook over recht en rechtvaardigheid. De God van Abraham en Lot is namelijk Dezelfde als de Vader van Jezus Christus. In het Avondmaal gedenken wij straks hoe Jezus dat recht van God onderging. In Jezus' sterven aan het kruis voltrok God het rechtvaardige oordeel over de wereld. De wereld was ten dode opgeschreven. Als God recht zou spreken, recht zou doen, dan zou het einde verhaal zijn geweest met deze wereld en al die duisternis die erop is. God deed recht..., maar nam de gevolgen hiervan Zelf op Zich. In Jezus Christus. God veegde al het onrecht van deze wereld niet onder het tapijt en ging weer vrolijk met deze wereld verder alsof het allemaal niet zo erg was..., nee, op Golgotha zien wij het huiveringwekkende oordeel over deze wereld..., maar ook Gods geweldige liefde... God wil niet onze dood! God wilde niet onze vernietiging! God wil ons leven! En daarom wilde God in Zijn Zoon dat vonnis over deze wereld Zelf dragen. Wegdragen. Zodat u en ik weer nieuw mogen beginnen. Ja, voor altijd verbonden mogen zijn aan de hemelse Vader.

Straks aan de Avondmaalstafel worden wij stil als wij denken aan Gods recht en rechtvaardigheid... Wie zijn wij? Hoe kunnen wij mensen voor deze rechtvaardige God bestaan? ... Maar wij mogen ook vol vreugde zingen: er is vergeving! Er is genade! Aan Gods recht is voldaan. Alles is voldaan. Het is volbracht. Echt waar! En daarom mogen wij vanaf de Avondmaalstafel in deze Adventsweken vol verlangen en vertrouwen vooruit kijken..., naar die dag dat Jezus in al Zijn heerlijkheid zal komen. Want die toekomstige Rechter, Jezus Christus, zal dan onze Redder blijken te zijn.

Abraham, wat ben ik dankbaar dat u zo hebt gebeden tot God. Want wat hebben wij God nu toch geweldig mooi mogen zien in al Zijn rechtvaardigheid en Zijn genade voor ons.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl